

METODY HODNOCENÍ A ANALÝZY CHOVÁNÍ ŽÁKA

Cíl

- zhodnotit:
 - zda je chování skutečně problémové,
 - poruchové,
 - jaký má charakter,
 - zda je nutná intervence

Zásady popisu chování

- Správný popis je podmíněn schopností pozorovatele – vyžaduje zkušenost – trénink
- Objektivita pozorování – zajistíme dvěma pozorovateli
- Sledujeme žáka v akci, při konkrétní činnosti, v přirozeném prostředí
- Neužíváme odborné termíny – vedou často ke generalizaci

Otázky, které nás vedou

- Co dítě dělá, jak se projevuje jeho negativní chování, k čemu se vztahuje?
- Popisují skutečně ty negativní projevy **chování**, jejichž sledování je mým záměrem?
- Jak** dlouho takové chování trvá?
- Kdy** se nejčastěji objevuje?
- Kde** se nejčastěji objevuje?
- V jakých **souvislostech** se nejčastěji objevuje?

Smysl popisu chování

- Uvědomění skutečných projevů v chování
- Zjištění strategií chování žáka
- Vytvoření základu pro rozhodnutí o způsobech pozorování - měření
 - »aktivity
 - »průběhu chování

Pozorování - základní metoda

- Jde o druhý krok** první fáze behaviorálního managementu
- identifikace** problémového chování je preciznější, podrobnější
- může **změnit náš názor** na chování žáka
- jak často, kde a kdy**
- umožní **stanovit priority intervence**
- může **odhalit model** chování žáka, který sám nabízí intervenční postupy

Zjišťuje se:

- stupeň poruchy,
- frekvence nežádoucích projevů chování (NPCH),

- dynamika NPCH,
- upřednostňované způsoby chování popř. NPCH,
- situace, které předchází NPCH atd.

Rámec metod měření chování

Aktivita

- pozorování a měření aktivity tj. NPCH,
- jak často se určité chování projevuje v určitém časovém úseku – jaká je jeho frekvence

Čas

- jak dlouho se určité chování projevuje v daném časovém úseku

Metoda intervalového vzorku

• *V jednom týdnu - pozorování 15 minut denně v hodině matematiky.*

• *15 minutový úsek je rozdělen na 3 pětiminutové intervaly.*

1. bude na začátku hodiny, 2. uprostřed, 3. na konci.

Důvodem je podchytit reprezentativní profil chování v hodině.

• *Každý pětiminutový blok je dále rozdělen na jednodeminutové sekce.*

• *Žák je sledován v pětiminutovém bloku a na konci každé minuty se zaznamenává, zda se sledovaný projev chování objevuje – lekování (L), šaškování (Š) - když se neobjevuje, záznamový arch zůstává prázdný.*

• *Získáme časovou proporcí času – úkol, lekováním, šaškováním.*

• *Když se všechna pozorování v týdenním úseku zprůměrují, získáme přesný výsledek, který odráží, kolik času v hodině matematiky věnuje žák šaškování a lekování na úkor školní práce.*

Zásady při užití metody intervalového vzorku – průvodce1

Přesně definovat chování, které má být pozorováno
chování výskyt alespoň několik sekund

Rozhodnout, zda bude sledován jeden nebo více projevů chování
určit jednoduchý kód pro rozlišení

Udělat rozhodnutí o časových relacích

Kdy se bude pozorování realizovat.

Zda bude realizováno ve více blocích.

Jaký interval bude sledován každý den.

kombinace

např. 5min blok může být rozdělen do deseti 30sekundových intervalů nebo pěti 1minutových atd.

Zásady při užití metody intervalového vzorku - průvodce2

Rozhodnout o formě záznamu dat

záznamový arch (protokol)
způsob záznamu

Pozorování provádět pouze v předem dohodnutých časových blocích
mimo tyto bloky konfliktní chování nezaznamenávat

Kalkulace incidentů

průměr sledovaných projevů chování

Vytvoření diagramu NPCH

tabulka nebo graf,

po provedené intervenci jsou tato data podkladem pro vyhodnocení její účinnosti